

Sammanträdesanteckningar samråd mellan Region Västerbotten och sverigefinnar, tornedalingar, kväner och lantalaiset

Tid och plats

19 maj klockan 15:00 – 17:00, digitalt via Teams

Närvarande

Se bilaga 1

1. Inledning

Ordförande hälsar välkomna. Föregående sammanträdesanteckningar anteckningar lyfts.

2. Information om mål och riktlinjer nationella minoriteter Region Västerbotten

Mål och riktlinjer för regionens insatser inom nationella minoritetsuppdraget är antaget för 2024-2026. Mål och riktlinjerna togs fram i samråd med nationella minoriteter via en stor workshop. Regionens statsbidrag används för insatser utifrån det fastställda dokumentet och de tre områdena som är prioriterade i dokumentet. Dessa tre områdena som regionen framför allt jobbar med under 2024-2026 är: Förbättra samråden, skyltning samt konst och utsmyckning.

Regionens statsbidrag används till att genomföra insatser framför allt inom de tre prioriterade områdena för 2024-2026. Statsbidraget har kommit så pengarna för 2025 är 215 000 kronor.

3. Information och samråd tidningen Hälsa och vård i Västerbotten

Representanter från Kommunikationsstaben informerar att tidningen Hälsa och vård i Västerbotten har lagts ned, information om detta lämnades även vid förra samrådet. Regionen vill nu, tillsammans med minoritetsrepresentanter, hitta nya sätt att nå nationella minoriteter på. Samråd sker idag om att försöka hitta andra informationsvägar.

Arbete pågår med att se över vilken information som är viktig att förmedla på annat sätt och hur det ska ske. Andra kanaler som hittills använts för översatt information är bland annat affischer och digitala skärmar, annonsering, inlägg på sociala medier, 1177.se samt utskick av viktig information, till exempel om influensavaccination. Regionen uppmanar deltagare på samrådet att lämna förslag och idéer på informationskanaler för att nå nationella minoriteter till regionens samordnare.

4. Handlingsplan-Strategi för folkhälsa och funktionsrätt

Regionfullmäktige beslutade om Strategi för folkhälsa och funktionsrätt hösten 2024. Nu tar regionen fram en handlingsplan för implementering av strategin. Utredare informerar om det arbete Region Västerbotten har med att ta fram en handlingsplan med relevanta och möjliga aktiviteter utifrån regionens Strategi för folkhälsa och Funktionsrätt.

I arbetet har regionen haft dialoger med flera olika grupper, till exempel Folkhälsonätverk för Västerbottens kommuner, patient- och brukarföreningar i Västerbotten, Unga röster, Barnrättsbyrå, Civilsamhället via Samforma, samiska representanter och andra nationella minoriteter (i detta samråd och tidigare i skriftlig kommunikation)

Handlingsplanen fokuserar på strategins fyra prioriterade områden:

- Öka förmågan att hantera klimatförändringarnas påverkan på människors hälsa
- Tillämpa universell utformning för att stöd och insatser ska bli tillgängliga för alla. Universell utformning är ett begrepp som används för att beskriva insatser som funkar för alla (där man då inte behöver koppla på kompensatoriska insatser).
- Stärka det preventiva arbetet
- Minska socioekonomiska klyftor i hälsa

Handlingsplanen beslutas inte av de förtroendevalda, utan är en tjänstepersonsprodukt. Regionen tar gärna emot tips på aktiviteter som regionen kan jobba med.

5. Nuläge skyltning

Representanter från regionen informerar om pågående arbete med skyltning. Vårdenheter i södra Lappland ska få skyltning på samiska, finska och meänkieli. Den samiska varieteten har tagits fram utifrån vilket samiskt språkområde kommunen har.

- Dorotea hälsocentral: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Malå sjukstuga: Umesamiska, finska och meänkieli
- Sorsele sjukstuga: Umesamiska, finska och meänkieli
- Storumans sjukstuga: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Tärnaby sjukstuga: Sydsamiska finska och meänkieli
- Åsele sjukstuga: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Saxnäs distriktssköterskemottagning: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Dikanäs distriktssköterskemottagning: Sydsamiska, finska och meänkieli
- (för de två distriktssköterskemottagningarna blir det skylt utan ortnamn som på svenska)

Vi avvaktar med översättning i Lycksele eftersom det råder en viss oklarhet om vilken samisk varietet som gäller där. Samrådet är positivt till att skyltningen fortsätter på fler ställen i länet.

6. Information och samråd om förslag om sökbara stipendier inom konsten.

Konst och utsmyckning är ett av de tre prioriterade områdena i Mål och riktlinjedokumentet 2024-2026. Då politik ska vara en armlängds avstånd från vilken sorts konst regionen köper in, kan en lösning med stipendier vara ett bra sätt att stimulera samisk, tornedalsk och sverigefinsk konst.

Regionkulturchefen och strateg nationella minoriteter informerar om ett förslag att ta fram sökbara stipendier som en del av de Mål och Riktlinjer regionen beslutat om, där konst och utsmyckning är något som man vill prioritera att lägga statsbidrag på.

Regionen har olika stipendier inom konst redan idag. En fördel är att det är en fast summa som erhålls och att det behövs inte redovisas något arbete i efterhand. Om regionen väljer stipendier så behöver ett regelverk skapas som harmoniserar med regionens regler kring hur man får stödja detta. Vidare behövs en professionell urvalsprocess. Planeringen blir i så fall att utlysa stipendiet inför 2026. Ett förslag är stipendier på 20 000 kronor var till en samisk, en sverigefinsk och en tornedalsk konstnär, samt med övriga kostnader på ca 40 000 (för bland annat annonsering, ersättningar till professionella jurymedlemmar m.m.). Det blir då en kostnad på sammanlagt 100 000 kronor. Stipendium kan också bidra till en ökad kunskap om nationella minoriteter, samt att det främjar samisk kultur och identitet.

Nationella minoritetsrepresentanterna som deltar på samrådet är positiva till förslaget.

7. Samråd om ny arbetsordning,

Ett förslag på ny arbetsordning för samråd med nationella minoriteter har tagits fram och skickades ut före samrådet. En av de stora frågorna är huruvida vi ska ändra till att ha öppna samråd, detta för att öka möjligheten till en ökad och bredare representation.

Vi samtalar i samrådet om för- och nackdelar med att ha öppna samråd. Öppna samråd innebär inte att de är fysiska. Vi vill behålla möjligheten att ha digitala samråd för att så många som möjligt ska kunna delta.

Samrådsgruppen är positiv till fler öppna samråd.

8. Firande av tornedalingarnas dag 15 juli, Meän flaku-dagen

Planering av dagen pågår. Firande kommer att ske på Gammliaområdet. Från regionen kommer Kenneth Andersson att delta med utdelning av dynamolampor och informationsmaterial.

9. Återkoppling av nuläge gällande minnesmonument från krigsveteranernas brödragemenskap samt Lumino filmläger.

Minnesmonumentet som var framtaget och transporterat till Skellefteå sjukhus har skickats tillbaka till fabrikanten. Färgen har lossnat/ inte mättats, vilket inte är helt ovanligt då man nu inte längre använder en syrabaserad metod. När detta är klart kommer monumentet att skickas till Skellefteå sjukhus igen.

Lumino filmläger har av Hälso- och sjukvårdsnämnden beviljats ett bidrag på 100 000 kronor, från statsbidrag nationella minoriteter. Detta under förutsättning att lägret genomförs.

10. Övriga frågor och avslutning.

Nästkommade samråd planeras till torsdag 11 september.